

Näringsdepartementet

2015-10-12

Kommenterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 22 oktober 2015

Icke lagstiftande verksamhet

4. Förslag till rådets förordning om fastställande för 2016 av fiskemöjligheter för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i Östersjön

- Politisk överenskommelse

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Artikel 43.3 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUF-fördraget. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

Bakgrund

Kommissionen definierade i sitt årliga meddelande om fiskemöjligheter för nästkommande år de grundläggande principer som kommissionen avser utgå ifrån när de presenterar förslag om fastställande av maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter för 2016. Meddelandet diskuterades vid Jordbruks- och fiskerådet i juni 2015. Sverige ställde sig vid Jordbruks- och fiskerådet i juni 2015 bakom inriktningen i kommissionens meddelande.

Kommissionen lämnar årligen förslag om fiskemöjligheter i Östersjön för nästkommande år. Den 2 september 2015 presenterade kommissionen ett förslag till förordning när det gäller fastställande av fiskemöjligheter i Östersjön för 2016. Kommissionens förslag till

förordning fastställer TAC och kvoter på nivåer som överensstämmer med målen i den reformerade fiskeripolitiken. Kommissionens förslag innehåller inte något förslag vad gäller reglering av fiskeansträngning då fiskeansträngningssystemet för torskbestånden i Östersjön har upphävts. Kommissionens förslag fastställs med stöd av biologisk rådgivning från ICES (Internationella Havsforskningsrådet). Utöver råd från ICES har kommissionen inhämtat råd från STECF (Den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen). Kommissionen har också inhämtat synpunkter från BS AC (Den rådgivande nämnden för fiskefrågor i Östersjön).

Kommissionens förslag reglerar i Östersjön arterna torsk, sill, skarpsill, lax och rödspätta. Kommissionens förslag innebär att de fyra bestånden av sill/strömning, skarpsill, rödspätta och lax i egentliga Östersjön och Bottniska viken fiskas på nivåer som motsvarar MSY under 2016. De TAC som föreslås motsvarar således fiskeridödligheten vid maximal hållbar avkastning. Kommissionens förslag när det gäller TAC för lax i Finska viken och torsk i östra Östersjön motsvarar den av kommissionen aviserade metod för bestånd för vilka det endast finns begränsade uppgifter, s.k. datasvaga bestånd. Kommissionens förslag av den 2 september innehåller inte något förslag vad gäller TAC för torsk i västra Östersjön. Enligt ICES ligger det västra torskbeståndet långt under MSY-nivån. När det gäller det östra torskbeståndet ger ICES, pga. oklara biologiska förhållanden, inga biologiska referensnivåer, dvs. inga uppgifter om faktisk fiskeridödlighet, utan utgår istället från försiktighetsansatsen. Kommissionen har, liksom ICES, gjort bedömningen att den fleråriga planen för torsk i Östersjön inte kan användas som grund för förslag om TAC och kvoter för torsk i Östersjön. I väntan på att kommissionens förslag till en flerårig plan för bestånden av torsk, sill/strömning och skarpsill i Östersjön antas av rådet, efter medbeslutande av Europaparlamentet, finns ännu inte heller någon plan som ersätter nuvarande torskplan.

Kommissionens förslag av den 2 september innebär:

- en reduktion av TAC för torsk i östra Östersjön (område 25-32) med 20 %,
- en ökning av TAC för sill i västra Östersjön (område 22-24) med 12 %,
- en ökning av TAC för sill i egentliga Östersjön (område 25-29 och 32) med 9 %,
- en reduktion av TAC för sill i Rigabukten (område 28.1) med 21 %,
- en reduktion av TAC för sill i Bottenhavet och Bottenviken (område 30 och 31) med 35 %,
- en reduktion av TAC för skarpsill med 14 %,

- en ökning av TAC för lax i egentliga Östersjön (område 22-31) med 10 %, och en reduktion av TAC för lax i Finska viken med 24 %, och
- en ökning av TAC för rödspätta med 18 %.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten. Regeringen anser att de uttalanden som gjorts av Östersjöländerna i samband med tidigare rådsmöten bör följas upp. Utifrån detta kan regeringen stödja ansatsen i kommissionens förslag. Regeringen anser följaktligen att Sverige ska verka för att en uppgörelse är i enlighet med dessa målsättningar. Regeringen anser att Sverige ska verka för att försiktighetsansatsen tillämpas vid fastställande av fiskemöjligheterna för det östra torskbeståndet och således att kvoten för detta bestånd minskas väsentligt. Även vad gäller det västra torskbeståndet anser regeringen att Sverige ska verka för en väsentlig minskning av fiskemöjligheterna. Vad gäller lax i egentliga Östersjön anser regeringen, bl.a. i syfte att skydda de svagaste laxbestånden, att Sverige ska verka för att fiskemöjligheterna fastställs på en lägre nivå än den som föreslagits av kommissionen. Regeringen anser vidare att det generellt är angeläget att åtgärder kommer till stånd för att möta utmaningar för bestånden som miljöpåverkan i Östersjön bidrar till, inte minst för att skydda reproduktionsområdena för torsk.

Regeringen anser i övrigt att långsiktiga förvaltningsplaner bör uppdateras eller antas för de arter där så ännu inte har skett. Regeringen är således angelägen om att förslaget till flerårig plan för bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön samt att förslaget till flerårig plan för bestånden av lax i Östersjön kan antas så snart som möjligt. Detta i syfte att skapa redskap för en mer adaptiv och effektiv långsiktig förvaltning av de kommersiella arterna i Östersjön. Förvaltningsplanerna är dock inte föremål för diskussion eller beslut vid detta rådsmöte.

EU-nämnden och MJU

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

5. EU/Norge: årliga samråd för 2016

- *Diskussion*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Avseende fiskemöjligheter; artikel 43.3 i EUF, och i enlighet med artikel 16 i rådets förordning (EG) nr 1320/2013. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen. Avseende införandet i EU:s lagstiftning av övriga överenskommelser för fiskeriförvaltning: Artikel 43.2 EUF ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Bakgrund

EU förhandlar årligen med Norge om fiskemöjligheter och vissa övriga regler för fisket för kommande år på gemensamma och gemensamt förvaltrade bestånd i Nordsjön och Skagerrak. De årliga förhandlingarna baseras på långsiktiga fiskeavtal mellan EU och Norge. De fiskemöjligheter som överenskommit förs in i EU:s TAC- och kvotförordning som i regel fastställs vid jordbruks- och fiskerådet i december. I tillägg till fiskemöjligheter ingår i avtalen vissa gemensamma förvaltningsstrategier, tekniska regleringar och kontrollöverenskommelser. Förhandlingarna innebär också att EU och Norge utbyter fiskemöjligheter med varandra vilket främst innebär att Norge erbjuder EU arktisk torsk i utbyte mot andra arter och för att få tillträde till EU:s marknad för fiskeprodukter.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens övergripande inställning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer och att kommissionen bör sträva efter att uppnå detta i förhandlingarna med Norge. Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten.

Beträffande utbyte av fiskemöjligheter, anser regeringen att EU inte bör acceptera mer arktisk torsk än man kan kompensera för utan att det blir

orimliga bördor för dem som inte får del av den värdefulla torsken.
Enligt EES-avtalet ska huvuddelen av kvoterna sökas utanför Nordsjön.

EU-nämnden och MJU

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU

Lagstiftande verksamhet

6. (Ev.) Förslag till förordning om offentlig kontroll för att säkerställa till tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen, bestämmelser om djurs hälsa och välbefinnande, växters sundhet, växtförökningsmaterial och växtskyddsmedel

- Allmän riktlinje

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Artiklarna 43, 114 och 168.4b i EUF-fördraget. Beslut fattas av rådet och Europaparlamentet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet i artikel 294.

Bakgrund

Kommissionen presenterade i maj 2013 ett förslag till ny förordning om offentlig kontroll. Kommissionens förslag ersätter dagens kontrollförordning och utvidgar tillämpningsområdet till att förutom livsmedel, foder, djurhälsa och djurskydd även omfatta skyddsåtgärder mot växtskadegörare, växtförökningsmaterial och växtskyddsmedel. Förslaget reglerar hur den offentliga kontrollen ska bedrivas inom dessa områden. Syftet med förslaget är att effektivisera den offentliga kontrollen som berör djur-, livsmedels- och växtområdena samt att samla reglerna om offentlig kontroll inom dessa områden i en förordning. Förslaget reglerar även hur den offentliga kontrollen ska finansieras.

På jordbruks- och fiskerådet i oktober avser ordförandeskapet ha en riktlinjedebatt om de två frågor som medlemsstaterna ännu inte kunnat komma överens om. Dessa handlar om finansieringen av den offentliga kontrollen och hur den framtida kontrollen vid bl.a. slakterier ska organiseras. Gällande finansieringen har en diskussion förts kring hur

mycket som ska regleras på EU-nivå och hur mycket som medlemsstaterna själva ska besluta. Diskussionen kring kontrollen på bl.a. slakterier rör främst den officiella veterinärens roll och om annan kompetens kan användas i vissa fall.

Europaparlamentet har fattat beslut om sin ståndpunkt i den första behandlingen i april 2014.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen ställer sig i stora drag positiv till förslaget om offentlig kontroll och ser fördelar med att förordningens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta offentlig kontroll av risker kopplade till människor, djur och växter, direkt eller indirekt via miljön.

Regeringen anser att medlemsstaterna ska vara ansvariga för att det finns tillräckliga resurser för de behöriga myndigheterna att utföra den offentliga kontrollen. Medlemsstaterna bör kunna välja på vilket sätt man finansierar kontrollen, eftersom val av finansieringsform måste stämma överens med t.ex. nationella skatter och andra system. Regeringen kan dock acceptera en liknande reglering på EU-nivå av de avgifter som redan idag finns reglerade på EU-nivå.

Gällande de officiella veterinärernas roll i den offentliga kontrollen anser regeringen att det ska finnas veterinär kompetens tillgänglig. Det är dock viktigt med en flexibilitet i systemet så att dessa resurser kan utnyttjas där de bäst behövs vid anläggningarna.

EU-nämnden och MJU

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet i december 2014. Frågan var föremål för överläggning i MJU den 27 augusti 2013.

Icke lagstiftande verksamhet

7. Mot ett klimatvänligt jordbruk

- Diskussion

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Det luxemburgska ordförandeskapet har aviserat en diskussion kring klimatvänligt jordbruk vid jordbruks- och fiskerådet i oktober, med syfte att lyfta frågor kring hur jordbruket kan bidra till att minska utsläppen av växthusgaser i samhället. Frågeställningarna kan tänkas beröra möjligheten att finna effektiva metoder för att minska utsläppen som samtidigt kan ge ett mervärde för jordbruksproduktionen. Ordförandeskapet förväntas även ta upp frågan om hur forskningen på området bättre kan organiseras och koordineras.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att frågan om klimatsmart jordbruk ges utrymme på ett jordbruksråd eftersom klimatfrågan är högt prioriterad av regeringen. Det är viktigt med samarbete och kunskapsutbyte i frågan om hur jordbruket kan minska utsläppen av växthusgaser och bidra till klimatomställningen av samhället samtidigt som man säkerställer livsmedelsproduktionen inom EU, och med en diskussion om hur den gemensamma politiken på bästa sätt kan bidra.

EU-nämnden och MJU

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

8. ÖVRIGA FRÅGOR

a). Hållbar användning av växtskyddsmedel

- Information från den nederländska delegationen

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Nederländerna informerade vid jordbruks- och fiskerådet i juli 2015 att de avser att utarbeta en generell aktionsplan för att snabba på processen med att nå ett hållbart växtskydd. Nederländerna önskar nu lyfta frågan igen vid rådsmötet den 22 oktober och föreslår som ett led i arbetet att en temporär expertgrupp bildas för att diskutera frågorna.

8 b). Kommissionens rapporter om huruvida det behövs bestämmelser för å ena sidan mjölkbaserade drycker och liknande produkter som är avsedda för småbarn och, å andra sidan, livsmedel avsedda för idrottande

- Information från den franska delegationen

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Artiklarna 12 och 13 i Europaparlamentets och rådets förordning 609/2013.

Bakgrund

I förordningen om livsmedel avsedda för spädbarn och småbarn, livsmedel för speciella medicinska ändamål och komplett kostersättning för viktkontroll gavs kommissionen i uppdrag att senast den 20 juli 2015 lägga fram två rapporter. Den ena rapporten ska behandla frågan om huruvida särskilda bestämmelser för mjölkbaserade drycker och liknande produkter avsedda för småbarn behövs. Den andra rapporten ska handla om huruvida bestämmelser om livsmedel avsedda för idrottande behövs.

Rapporterna är försenade och den franska delegationen önskar att kommissionen ger en uppdatering av läget vid rådsmötet.

8 c). Ministerkonferens; "Hur ett GMO-fritt jordbruk kan bibehållas i Europa", (Ptuj, Slovenien den 21 augusti 2015)

- Information från den slovenska delegation

Dokumentbeteckning

12600/1/15

Rättslig grund

-

Bakgrund

Den 21 augusti 2015 hölls en konferens i Slovenien med rubriken "Hur ett GMO-fritt jordbruk kan bibehållas i Europa". Ministrar från 13 länder deltog på konferensen, varav nio kom från medlemsstater i EU.

Vid slutet av konferensen skrev elva stater, varav sju är medlemmar i EU, under en gemensam deklARATION som bland annat behandlar vikten av ett gemensamt tillvägagångssätt för att ha GMO-fria odlingsområden och som beskriver att ett samarbete för produktion av GMO-fria livsmedel ska främjas. Deklarationen har även en punkt som uttrycker skepsis till lagförslaget som ger medlemsstaterna möjlighet att förbjuda användning av GMO i livsmedel och foder. Sverige deltog inte vid konferensen.

8 d). G7-möte mellan sjukvårdsministrarna - antibiotikaresistens (Berlin den 8-9 oktober 2015)

- Information från den tyska delegationen

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Den 7-8 juni 2015 stod Tyskland värd för ett möte mellan stats- och regeringscheferna i G7-länderna. I samband med detta uppmärksammades frågan om antibiotikaresistens.

Den 8-9 oktober hölls ett nytt möte mellan hälsoministrarna i G7-länderna och även här avhandlades frågan om antibiotikaresistens. Representanter från kommissionen, WHO och OIE (Världsförbundet för djurhälsa), liksom den tyske jordbruksministern, var inbjudna.

Tyskland önskar vid rådsmötet informera om resultatet av mötet och om det tyska arbetet med att minska användningen av antibiotika inom djurhållningen. För att minska antibiotikaanvändningen använder sig Tyskland av ett s.k. benchmarking-system, vilket regleras i nationell lagstiftning.

Sverige har ett unikt gott resistensläge bland djuren och den svenska djursektorn använder minst antibiotika i hela EU. Redan 1986 infördes ett svenskt förbud mot användning av antibiotika i tillväxtfrämjande syfte. Motsvarande förbud på EU-nivå kom först 2006. De flesta medlemsstater rapporterar årligen in sin antibiotikaförbrukning till kommissionen, vilken ger ut en sammanställning av siffrorna (ESVAC). I kölvattnet till denna rapportering har flera medlemsstater, t.ex. Nederländerna och Tyskland, tagit initiativ till att minska sin förbrukning av antibiotika till livsmedelsproducerande djur.